

Почело је са већ неизбежним Светиславом Басаром, а завршило се са „Фабриком књига“ као издавачем године. Није први пут да се ова награда додељује за минули издавачки рад и да има своју јасну политичку и идеолошку позадину.

Ни овога пута није се одмакло даље од ове праксе, али сада је на ред дошла издавачка кућа која се уклапа у преовлађујући курс идеологије политичке коректности, демитологизовања српске историје, суочавања са прошлошћу и злочинима почињеним у наше име. То је и део ново прокламоване политичке крилатице о нужности свеукупног преокрета у Србији потонулој у популизам и национализам.

Ова идеологија деконтаминације нашла је своје место и у области издаваштва. Додељивање награде за издавача године на овогодишњем Сајму књига јасно нам је још једном показало како ефикасно делује пропагандно-борбени подухват Бетона. Председник жирија, филозоф Иван Миленковић без икаквих ограда и обзира отворено каже да је додељивање ове награде израз одређене политичке концепције у чијем је центру „препознатљива издавачка политика која би се могла разумети и као издавачка и грађанска одговорност и храброст. Ова кућа истрајава у концепту да књига мора да кореспондира са савременошћу, са посебним фокусом на проблеме нашег друштва.“

Из овог образложења може се препознати пропагандистички рукопис бетонске оријентације у којој се под фирмом грађанске одговорности и храбрости остварује јасан политичко-идеолошки програм тзв. демитологијације и деконструкције српске културе и њених вредности. Зато је вероватно само председнику жирија јасно шта значи његово образложење о додатним критеријумима међу којима је и концепција издавача. „Водили смо рачуна о томе да ли су издавачи упркос кризи задржали своју концепцију и остали усредсређени на слику себе пре кризе, а да се при томе нису поводили само за квантитетом“.

На овај начин уз поштовање додатних критеријума награђује се издавач који је задржао слику о себи, при томе се поставља питање смисла и одрживости овако постављеног процењивања нечије издавачке продукције.

Да ли то значи да остали издавачи немају свест о себи, већ

се поводе само за квантитетом.

При томе издавачка концепција не може бити додатни, већ основни критеријум када се одлучује о толико значајној награди у нашем издаваштву. Али када се идеолошко-политички приступ стави у центар одлучивања, онда превагу односи слика себе пре кризе и грађанска храброст као не само додатни, већ одлучујући и једино ваљани критеријум.

Уредник „Фабрике књига“ Дејан Илић само је додатно оснажио тврдњу о каквим се критеријумима заиста ради.

„Фабрика књига постоји осам

година, иако неке едиције постоје и дуже, а бавимо се истим стварима већ годинама

– догађаји из деведесетих, последице, узроци, прича о масовним злочинима, прича о колективној одговорности“. Очигледно је да се прича о колективној одговорности, пре свега српског народа, често узима као круцијални доказ нечије грађанске храбрости и политичке коректности, без обзира на то што је отворено питање да ли се може говорити о принципу колективне одговорности.

На питање шта би требало да значи да је овом наградом примећено то шта и како ради ова издавачка кућа, Дејан Илић је одговорио. „Жири чини једна специфична група људи, она има свој поглед на ствари и они су мислили да је Фабрика књига најбоља“. Али награда овакве врсте не може бити израз идеолошких погледа на ствари специфичне групе људи јер Сајам књига нији приватни подухват Бетона или неке друге борбено-пропагандистичке групе.

Одлучивање о издавачу године мора узети пре свега у обзир и многе друге критеријуме осим идеолошких, политичких и специфично одређених пропагандних погледа и опредељења. Да се жири у одлучивању заиста руководио својим специфичним дневнополитичким погледима, можемо видети и у додељивању специјалног признања књизи „Повијест геј и лезбијског живота и културе“, будући да се бави проблемима који се преламају кроз неке од кључних перспектива нашег живота.

И у овој одлуци може се препознати идеолошки редуccionизам и залагање за јасно

Како се фабрикује издавач године

Пише: Маринко М. Вучинић
уторак, 01 новембар 2011 08:20

одређени пропагандно-политички пројекат који у фокус ставља само своје специфичне погледе не само на овогодишњу издавачку продукцију.

Само и летимични поглед на наслове који су објављени између два сајма књига може нам дати увид колико су одлуке овог жирија израз настојања да се само једно схватање издаваштва и интелектуалне продукције уклопи у све офанзивнији наступ тзв. грађански одговорне идеолошке формације у којој нема места за идеје и књиге које су ван њихове концепције о колективној одговорности.